

Programové vyhlásenie

DOPRAVA
ZDRAVOTNÁ A SOCIÁLNA
STAROSTLIVOSŤ
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
ĽUDSKÝ KAPITÁL
FINANCOVANIE A KOMPLEXNÝ
ROZVOJ REGIÓNU

Obsah

Príhovor predsedu Bratislavského samosprávneho kraja Juraja Drobu	5
Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja	6
Úvod	12
Doprava	14
Zdravotná a sociálna starostlivosť	18
Životné prostredie	22
Ľudský kapitál	26
Financovanie a komplexný rozvoj regiónu	32
Volebné obvody	36

Vážené dámy, vážení páni,

prvých sto dní vo funkcii predsedu Bratislavského samosprávneho kraja je za mnou. Plním predvolebný sľub a predkladám Programové vyhlásenie Bratislavského samosprávneho kraja s najdôležitejšími cieľmi na päť rokov. Ich splnenie je pre mňa záväzkom voči všetkým vám, obyvateľom nášho kraja.

Na Slovensku doteraz nebolo zvykom, aby si samosprávne kraje vytýčili na celé volebné obdobie konkrétne ciele a kroky, ktoré sa verejne zaviazali realizovať. Rád začínam novú tradíciu a verejnosti dávam k dispozícii plán našej práce a do budúcnosti prehľadný nástroj kontroly pri jej odpočte.

Nestaviam vzdušné zámky. Snažím sa reálne vnímať súčasný stav a zároveň robiť rozhodnutia, ktoré prinesú viditeľné zlepšenie kvality života obyvateľov Bratislavského kraja. Svoje priority som jasne komunikoval už počas prvých mesiacov v úrade. Popri doprave nezabúdam na sociálnu oblasť, školstvo, zdravotníctvo, kultúru, ale ani na životné prostredie či potenciál nášho kraja v cestovnom ruchu.

V samosprávnej politike je dôležitá ochota spolupracovať. Som rád, že sme sa dokázali dohodnúť s poslancami, primátormi aj starostami a že predložený program je spoločnou víziou, ktorú budeme naplňovať SPOLU. Bez ohľadu na stranícku príslušnosť a volebný obvod. Máme päť rokov na to, aby sme dokázali, že sa to dá. Držme si navzájom palce.

v Bratislave, apríl 2018

Juraj Droba

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja

**Predseda Bratislavského
samosprávneho kraja**

JURAJ DROBA

**Podpredsedovia Bratislavského
samosprávneho kraja**

**MIKULÁŠ
KRIPPEL**
(sociálne služby)

**ALŽBETA
OŽVALDOVÁ**
(doprava)

**ELENA
PÄTOPRSTÁ**
(životné
prostredie)

**JURAJ
ŠTEKLÁČ**
(zdravotníctvo)

Poslanecké kluby

Krajský klub nezávislých

Predseda

MÁRIA KISKOVÁ

Podpredsedníčka

MÁRIA
HUDÁKOVÁ

Členovia

PETER
BUZÁŠ

MICHAL
DROTVÁN

JANA
HREHOROVÁ

LÍVIA
POLÁKOVÁ

JAROMÍR
ŠÍBL

MARTIN
VLAČÍKY

VYSVETLIVKY: **vo** volebný obvod (podrobnejšie na str. 36)

SaS-OLaNO-KDH-SMK-NOVA-OKS-ZZ/DÚS (Klub siedmich strán)

Predseda

ISTVÁN POMICHAL

Podpredseda

JÁN KARMÁN

Členovia

ZUZANA
AUFRICHTOVÁ

LADISLAV
GUJBER

PETER
HOCHSCHORNER

ANDREJ
KOVARIK

MIKULÁŠ
KRIPPEL

MAREK
MACHATA

LÝDIA
OVEČKOVÁ

ELENA
PÄTOPRSTÁ

IVAN
PÄTOPRSTÝ

DUŠAN
PEKÁR

ZUZANA
RATAJOVÁ

ZUZANA
SCHWARTZOVÁ

MARTIN
SMEJA

OLIVER
SOLGA

Starostovia pre kraj

Predseda

MARTIN ZAŤOVIČ

Členovia

IGOR
ADAMEC

KATARÍNA
AUGUSTINIČ

VLADIMÍR
BAJAN

DUŠAN
DVORAN

ĽUDMILA
FARKAŠOVSKÁ

PETER
FITZ

ŠTEFAN
GAŠPAROVIČ

MARIAN
GREKSA

JURAJ
JÁNOŠÍK

JURAJ
KÁČER

JOZEF
KRÚPA

ALŽBETA
OŽVALDOVÁ

PETER
PILINSKÝ

JURAJ
ŠTEKLÁČ

PETER
ŠVARAL

PETER
TYDLITÁT

JOZEF
UHLER

Za lepší kraj

Predseda

BARBORA ORÁČOVÁ

Členovia

MARTIN
CHREN

MARTIN
PATOPRSTÝ

Nezaradení poslanci

MARTIN
BORGULA

JÁN
BUOČIK

JURAJ
PÁTEK

JURAJ
ŘÍHA

LUCIA
VIDANOVÁ

Úvod

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) je metropolitným regiónom, nachádzajúcim sa v srdci Európy. Z hľadiska úrovne hospodárskeho rozvoja a kvality života je najrozvinutejšou oblasťou Slovenska. Svojou bohatou históriou, kultúrnym a prírodným dedičstvom či jedinečnými tradíciami je navyše turisticky atraktívnym regiónom. Kľúčovým prvkom BSK sú jeho samotní obyvatelia, ktorí sa svojou dynamikou a kreativitou priamo podieľajú na rozvoji ekonomiky a konkurencieschopnosti. Silnou stránkou je veľký výskumný a inovačný potenciál vzhľadom na prítomnosť univerzít, vedecko-výskumných inštitúcií, technologických centier a priemyselných parkov. Všetky tieto aspekty vytvárajú priaznivé podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít a investícií.

Náš kraj je však konfrontovaný aj s veľkými výzvami metropolitných regiónov, ako sú problémy súvisiace s dopravou, sociálnym vylúčením či životným prostredím. Zvýšenie kvality života obyvateľov nie je možné bez toho, aby kraj svedomite a efektívne plnil svoje kompetencie v oblasti cestnej infraštruktúry II. a III. triedy, riadenia integrovanej dopravy, poskytovania sociálnej a zdravotnej starostlivosti, stredoškolského vzdelávania, zdravotníctva, kultúry, cestovného ruchu či regionálneho rozvoja a územného plánovania.

Poloha na hranici troch štátov predurčuje BSK na medzinárodnú spoluprácu. Chceme sa v celoeurópskom meradle aktívne podieľať na vytváraní budúcej podoby regionálnej politiky aj na pôde inštitúcií EÚ. To je možné prostredníctvom zastúpenia v Európskom výbore regiónov a miest či Kanceláriou BSK v Bruseli, alebo kompetenciou riadiaceho orgánu INTERACT, ktorý sídli na BSK a poskytuje v oblasti územnej spolupráce podporu všetkým členským krajinám EÚ, Nórsku a Švajčiarsku.

Hlavnými zásadami, ktorými sa chceme riadiť, sú transparentnosť, otvorenosť, hospodárnosť a nulová tolerancia korupcie. Spokojnosť obyvateľov so službami kraja je smerodajným meradlom kvality našej práce. Úrad BSK sa preto pri každodennom výkone svojich funkcií bude zameriavať na odbornosť, smart riešenia a orientáciu na potreby obyvateľov, partnerov z radov miest a obcí, mimovládneho a súkromného sektora, vedy a výskumu či inovácií.

Tieto zásady, založené na efektívnejšom, ekologickejšom, ekonomickejšom a adresnejšom prístupe, budú východiskom pre realizáciu nášho hlavného poslania, ktorým je trvalo udržateľný región.

otvorenosť
efektivita
transparentnosť
adresnosť

BRATISLAVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Najväčšou výzvou BSK je zlepšenie nevyhovujúceho stavu dopravnej situácie v regióne. Tisíce ľudí z okresov Malacky, Pezinok, Senec či dokonca zo susedných krajov jazdia denne do hlavného mesta SR Bratislavy. Problémom v rámci kraja v oblasti dopravy je najmä **nedostatočná sieť diaľnic a ciest I. triedy, ale aj nevyhovujúca kvalita miestnych komunikácií a ciest II. a III. triedy.** Nášmu regiónu takisto chýbajú kľúčové stavby, ako napríklad dokončenie diaľničného okruhu D4 či rýchlostnej cesty R7.

Víziou Bratislavského samosprávneho kraja v oblasti dopravy je zlepšiť kvalitu života prostredníctvom **výstavby, obnovy a rekonštrukcie opotrebovanej cestnej siete, podpory výstavby diaľnic a rýchlostných ciest, zvyšovania bezpečnosti účastníkov cestnej premávky či skvalitňovania koľajovej dopravy ako nosného systému verejnej dopravy v kraji.**

Aj napriek spustenému integrovanému systému verejnej dopravy, ktorý zaviedol jednotný lístok umožňujúci výhodne jazdiť regionálnymi vlakmi, prímestskými

autobusmi aj prostriedkami bratislavskej MHD, problémom zostávajú dlhé prestupové časy medzi nadväzujúcimi spojmi, pričom vlaky a autobusy často jazdia zbytočne duplicitne. Skvalitnenie verejnej dopravy preto nie je možné dosiahnuť **bez zahustenia intervalov a zefektívnenia prepojenosti spojov. Integrovaný dopravný systém** musí byť budovaný v úzkej spolupráci najmä s Ministerstvom dopravy a výstavby SR, Národnou diaľničnou spoločnosťou, Slovenskou správou ciest, Železnicami Slovenskej republiky, ako aj jednotlivými dopravcami. Mimoriadne dôležitá je spolupráca s hlavným mestom SR Bratislava pri budovaní **integrovaných prestupných zastávok a záchytných parkovísk** na dopravných vstupoch do mesta. Okrem podpory verejnej hromadnej dopravy bude BSK podporovať ekologizáciu dopravy či už **podporou elektromobility** a budovania nabíjacej infraštruktúry, ako aj rozširovaním siete cyklodopravnej infraštruktúry a **budovaním nových úsekov cyklotrás a cyklomostov**.

Pre naplnenie vízie v oblasti dopravy sa BSK zaväzuje, že počas 5-ročného volebného obdobia:

- » predloží riešenie dopravy na celom území kraja, najneskôr do konca roku 2019 vypracuje **Plán udržateľnej mobility Bratislavského kraja do roku 2030** ako základný dokument pre vyvážený a udržateľný rozvoj dopravy v celom regióne
- » **obnoví a zrekonštruje cesty II. a III. triedy** v nevyhovujúcom technickom stave
- » najneskôr do konca roku 2020 zrealizuje **kompletnú rekonštrukciu cesty III. triedy Rohožník - Malacky** pre zvýšenie plynulosti, komfortu a bezpečnosti cestnej premávky

- » urýchlí vypracovanie **projektovej dokumentácie na novú obchvatovú cestu Malaciek**
- » **obnoví a zrekonštruje minimálne 10 mostov** na cestách II a III. triedy, ktoré sú v zlom technickom stave
- » vypracuje **projektovú dokumentáciu cestného obchvatu** miest Pezinok a Modra s napojením na diaľnicu D1 v celom úseku a uskutoční výstavbu 1. etapy obchvatu Grobov
- » budeme presadzovať urýchlené **vybudovanie križovatky Triblavina**, pričom budeme dodržiavať Územný plán BSK a jeho záväznú časť s dôrazom na územnú rezervu pre kolektory
- » vytvorí podmienky pre **vstup ďalších dopravcov** do systému integrovanej dopravy
- » bude podporovať **vybudovanie cestného obchvatu hlavného mesta SR mesta Bratislava** s nadradenou cestnou infraštruktúrou **D4 a R7** a zároveň sa zasadí za rozšírenie cesty **I. triedy I/61** v smere na Senec
- » bude optimalizovať **obmedzovanie tranzitnej kamiónovej dopravy na cestách II. a III. triedy**
- » zníži nehodovosť na cestách II. a III. triedy prostredníctvom realizácie opatrení v nehodových lokalitách a na **nebezpečných križovatkách** (napr. kruhový objazd Nová Dedinka, križovatky Tomášov a Hurbanova Ves)

- » vybudujeme **kruhový objazd v Senci** po majetkovoprávnom vysporiadaní pozemkov mestom Senec
- » zvýši ochranu chodcov na cestách prostredníctvom budovania **osvetlených priechodov pre chodcov v obciach**
- » bude presadzovať **rozširovanie koľajovej dopravy** ako nosného dopravného systému s napojením na existujúcu električkovú sieť, ako aj vlakových spojení v regióne
- » bude presadzovať opatrenia v železničnej infraštruktúre, ktoré vzídu zo štúdie realizovateľnosti **Bratislavského železničného uzla**
- » zasadí sa za akceleráciu **zahustenia železničných zastávok na území hlavného mesta SR Bratislava a záchytných parkovísk v regióne a na dopravných vstupoch do Bratislavy** (Ivanka pri Dunaji, Pezinok, Nové Košariská, Zohor)
- » podporí **zahusťovanie zastávok verejnej osobnej dopravy, výstavbu integrovaných prestupných zastávok so záchytnými parkoviskami** (Šenkvice, Svätý Jur, Plavecký Štvrtok, Bernolákovo a iné), budovanie BUS-pruhov a preferencie verejnej osobnej dopravy na území hl. mesta SR Bratislava prostredníctvom IROP 2014-2020
- » zavedie v spolupráci s Bratislavskou integrovanou dopravou, a.s. a dopravcami **pravidelnú takto-**

vú dopravu a harmonizáciu spojov autobusovej a železničnej dopravy

- » zasadí sa o podporu **ekologických foriem dopravy** a vytvárania podmienok pre **podporu alternatívneho pohonu vo verejnej doprave**
- » vybuduje novú **cyklolávku medzi obcami Vysoká pri Morave a Marchegg a medzi bratislavskými mestskými časťami Lamač a Dúbravka**
- » vybuduje **nové úseky cyklotrás** v Malokarpatskej oblasti (Vinohradnícka cyklomagistrála), trasy pre-pájajúce okresné mestá s príslušnými obcami, východný cykloobchvat Bratislavy (JuRaVa II) ako aj rekreačné cyklotrasy popri Malom Dunaji

» zasadí sa o vybudovanie **cykloprepojenia Gajary - Dürnkrot**

- » podporí komplexný **rozvoj cyklodopravnej infraštruktúry** prostredníctvom IROP 2014-2020 tak, aby sa cyklodoprava stala alternatívou automobilovej dopravy (napr. cyklotrasa Studené – Most pri Bratislave, cyklotrasa Modra – Šenkvice, cyklotrasa Chorvátsky Grob – miestna cyklotrasa Park city, cyklotrasa Rusovská cesta – Dolnozemská cesta, cyklotrasa Malacky – železničná stanica, cyklotrasa Malé Leváre – Veľké Leváre, cyklotrasa Limbach – Pezinok, cyklotrasa Zálesie – Ivanka pri Dunaji)
- » presadí **tému dopravy** ako prioritu kraja pri vyjednávaní **podmienok čerpania eurofondov po roku 2020**

Zdravotná a sociálna starostlivosť

Bratislavský kraj je považovaný za piaty najrozvinutejší región EÚ. Je sídlom štátnych inštitúcií a významných zahraničných spoločností. Svojou polohou ponúka zaujímavé investičné príležitosti a pracovné uplatnenie. Ekonomický rozvoj prináša rastúcu životnú úroveň, **vyššie nároky verejnosti a dostupnejšie služby**. Súčasne čelíme viacerým **výzvam súvisiacim s demografickým vývojom**. Do metropolitného regiónu prichádzajú obyvatelia z iných častí Slovenska, mení sa fungovanie rodinného života, výrazne narastá počet ľudí v seniorskom veku a predlžuje

sa priemerná dĺžka života. Tieto zmeny majú vplyv na **zvyšujúce sa požiadavky na zdravotnú a sociálnu starostlivosť**.

Počas života sa málokto vyhne návšteve lekára, zdravotníckeho zariadenia alebo využitiu sociálnych služieb. V oblasti zdravotníctva je problémom najmä **nedostatok poskytovateľov zdravotnej starostlivosti** (predovšetkým všeobecných lekárov) a nedostupnosť zdravotných služieb vo viacerých medicínskych špecializáciách. Bratislavský kraj bude iniciovať

komunikáciu so zdravotnými poisťovňami a poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti v snahe zlepšiť jej dostupnosť a zatriktívniť podmienky pre zriaďovanie ambulancií lekárov priamo v obciach.

Ďalším problémom obyvateľov kraja je rastúci trend výskytu **civilizačných chorôb**, najmä obezity spôsobenej o. i. nezdravým životným štýlom. Prostredníctvom svojich škôl bude BSK podporovať aktivity v oblasti prevencie a osvetu zdravého životného štýlu obyvateľov všetkých vekových kategórií.

Samostatnú pozornosť bude BSK venovať sociálnym službám **pre ľudí so zdravotným postihnutím**, pričom veľkou skupinou z nich sú aj seniori. Podporou **rozširovania kapacít materských škôlok a jasí** bude v spolupráci s mestami a obcami vytvárať možnosti zosúladenia rodinného a pracovného života pre narastajúci počet mladých rodín s deťmi.

Obyvatelia Bratislavského regiónu sa musia vysporiadať **s vysokými nákladmi** na zabezpečenie základných životných potrieb. V oblasti sociálnych služieb však rastie dopyt po zamestnancoch, ktorých je nedostatok. BSK preto bude hľadať riešenia na zabezpečenie **cenovo dostupného bývania** pre zamestnancov zariadení sociálnych služieb vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

Nedostupnosť bývania v kraji má tiež vplyv na nárast **sociálneho vylúčenia** nízkopríjmových skupín obyvateľstva a **zvyšovanie počtu ľudí bez domova**. Bratislavský kraj plánuje túto výzvu riešiť v spolupráci s hl. m. SR Bratislava, mestskými časťami a etablovanými mimovládnyimi organizáciami.

Pre naplnenie vízie v oblasti zdravotnej a sociálnej starostlivosti sa BSK zaväzuje, že počas 5-ročného volebného obdobia:

- » **vytvorí stratégiu rozvoja zdravotnej starostlivosti na území BSK**
- » **vytvorí opatrenia na podporu zvýšenia atraktivity podmienok pre zriaďovanie ambulancií lekárov v obciach**
- » v spolupráci s Ministerstvom zdravotníctva SR a zdravotnými poisťovňami **vytvorí objednávací systém pacientov** do ambulancií v BSK
- » v spolupráci s obcami, zdravotnými poisťovňami, Ministerstvom zdravotníctva SR a vysokými školami **sa zasadí za zlepšenie dostupnej zdravotnej starostlivosti v ambulanciách**
- » **podporí zdravý životný štýl** prostredníctvom modernizácie školských jedální a projektov zameraných na šport, prevenciu a všeobecnú osvetu o chorobách a ich predchádzaní v spolupráci s hl. m. SR Bratislava, mestskými časťami a obcami
- » **podporí rozvoj polikliniky Karlova Ves** (jediné zdravotnícke zariadenie v zriaďovacej pôsobnosti BSK) a zabezpečí bezbariérový prístup do zdravotníckeho zariadenia
- » **zvýši povedomie pacientov a poskytovateľov zdravotnej starostlivosti** na území BSK o ich právach a povinnostiach a celkové znalosti o zdravotnom systéme

- » **zasadí sa za udržanie ústavnej pohotovostnej služby** (urgentného príjmu) v Malackách
- » **zasadí sa za zachovanie a rozšírenie zdravotnej služby a sociálnej služby pre seniorov** na území MČ Podunajské Biskupice – podpora zachovania špecializovanej geriatrickej nemocnice v Podunajských Biskupiciach prostredníctvom finančných prostriedkov z IROP 2014 – 2020
- » **zasadí sa za zriadenie záchytky**
- » **vytvorí koncepciu rozvoja sociálnych služieb v kompetencii BSK**
- » prostredníctvom finančných prostriedkov z IROP 2014 – 2020 zvýši **kapacitu zariadení** sociálnych služieb pre ľudí so zdravotným postihnutím (najmä seniorov) v spolupráci s hl. m. SR Bratislava, mestskými časťami a obcami
- » **rozšíri možnosti** poskytovania **ambulantných sociálnych služieb pre deti s diagnózou autizmus**
- » **vybuduje špecializované zariadenie** pre osoby s diagnózou autizmus v dospelom veku
- » bude **pokračovať vo vytváraní bezbariérového prostredia** v zariadeniach **sociálnych služieb** v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK
- » **rozšíri kapacitu cenovo dostupného ubytovania** pre zamestnancov zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK
- » **deinštitucionalizuje sociálne služby** v kraji postupným **prechodom z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú** prostredníctvom finančných prostriedkov z IROP 2014 – 2020 – Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Rača (DSS a ZPS Rača) – 1. etapa procesu deinštitucionalizácie do r. 2019, Domov sociálnych služieb a zariadenie podporovaného bývania MEREMA (DSS a ZPB MEREMA) – do r. 2020
- » zapojí do procesu **deinštitucionalizácie** a zlepšenia životných podmienok ľudí so zdravotným postihnutím Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Kaštieľ v Stupave
- » **bude iniciovať riešenie** otázky **ľudí bez domova** v spolupráci s hl. m. SR Bratislava a mestskými časťami, ako napríklad nízkoprahové centrá v mestských oblastiach či ponuka práce
- » **zlepší podmienky** v rámci zosúladenia rodinného a pracovného života poskytnutím miest v **zariadeniach do veku 3 rokov** v spolupráci so zriaďovateľmi – obce a mestské časti prostredníctvom finančných prostriedkov IROP 2014 – 2020
- » **presadí** tému **sociálnej starostlivosti** ako prioritu kraja pri vyjednávaní podmienok čerpania eurofondov po roku 2020

Životné prostredie

Bratislavská župa má **veľké prírodné bohatstvo vo forme zásob kvalitnej podzemnej vody** ako strategickej suroviny budúcnosti, ako aj **vzácných lužných či karpatských lesov** a množstva chránených území. Vysoká koncentrácia hospodárskej činnosti a dopravy v regióne však **negatívne ovplyvňuje životné prostredie a kvalitu života obyvateľov**. Podzemné vody bezprostredne ohrozujú mnohé **environmentálne záťaž**e, nadmerná hlučnosť a prašnosť **zhoršujú zdravie obyvateľov** regiónu.

Prioritou BSK je **ochrana zdravia obyvateľov, životného prostredia a prírodných zdrojov, ako aj zmierňovanie negatívnych dopadov zmeny klímy**. Bratislavský kraj preto bude systematicky **pokračovať v ochrane zdrojov pitnej vody a znižovaní znečistenia životného prostredia**. Cieľom BSK je aj zvýšiť **environmentálne povedomie širokej verejnosti** a **zveľadiť vidiecky ráz** regiónu **obnovou vinohradov, výsadbou tradičných ovocných stromov** a podporou lokálnych producentov.

Hrad Devín

Pre naplnenie vízie v oblasti ochrany zdravia a životného prostredia sa volení predstavitelia BSK zaväzujú, že počas 5-ročného volebného obdobia Bratislavský kraj:

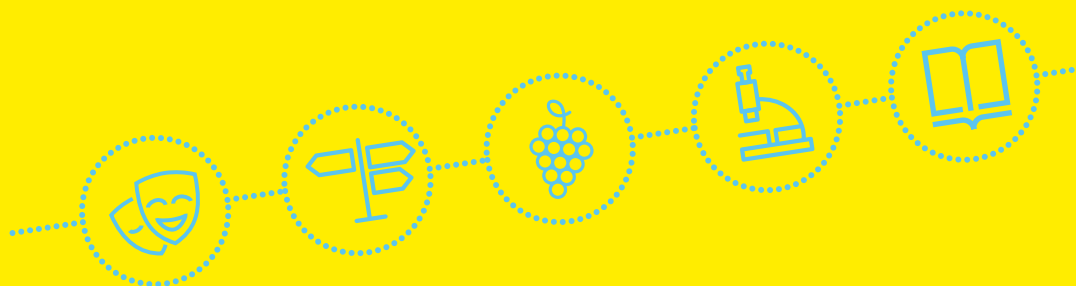
- » bude v spolupráci s občanmi a mestami **podporovať tvorbu zelenej infraštruktúry**, ochranu lesov a prírodného dedičstva (aktivity financované prostredníctvom Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy)
- » **vytvorí analýzu ohrozenia územia** pre jednotlivé negatívne **dopady zmeny klímy** (sucho, extrémne horúčavy, povodne) s návrhom opatrení pre poľnohospodársku a lesnú krajinu
- » zasadí sa o vznik **Memoranda o spolupráci a spoločnom postupe pri ochrane lesov** na území BSK, najmä ich rekreačného potenciálu a ostatných mimoprodukčných funkcií lesov

- » bude podporovať obnovu a **zachovanie vinohradov, tradičných odrôd ovocných stromov**, ako aj **podporovať miestnych výrobcov** (aktivity financované prostredníctvom Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy)
- » **zníži energetickú náročnosť budov** vo vlastníctve BSK prostredníctvom ich modernizácie a rekonštrukcie, využívaním nových technológií šetrných k životnému prostrediu na báze **obnoviteľných zdrojov** a podporí budovanie nabíjacej infraštruktúry pre **podporu elektromobility**
- » vytvorí Bratislavskú **regionálnu dotačnú schému** na podporu ochrany **životného prostredia** a prírodných zdrojov, **energetickej efektívnosti**, zelených a adaptačných **opatrení na zmenu klímy** a **environmentálneho vzdelávania**
- » **revitalizuje a obnoví parky** vo vlastníctve BSK (park Malinovo, park Stupava, park/záhrada Malokarpatského osvetového strediska v Modre)
- » zrealizuje pasportizáciu zelene v areáloch vo vlastníctve BSK a zároveň v nich zabezpečí systematickú starostlivosť
- » **zvýši environmentálne povedomie obyvateľov** prostredníctvom rozvoja environmentálneho vzdelávania a **podpory vytvárania a činnosti ekocentier** (kaštieľ Čunovo)
- » **zníži znečistenie ovzdušia**, ako aj **nadmernú hlučnosť** v mestských oblastiach prostredníctvom podpory ekologickej dopravy v spolupráci s mestami a obcami v rámci IROP 2014-2020 (verejná osobná doprava, cyklodoprava, elektromobilita), zvyšovaním energetickej efektívnosti budov a podporou zelenej infraštruktúry
- » bude presadzovať **odstraňovanie environmentálnych záťaží** a pokračovať v spolupráci s Bratislavskou vodárenskou spoločnosťou, a.s. a okolitými samosprávnymi krajinami regiónu pri systematickej a preventívnej **ochrane zdrojov pitnej vody**
- » naďalej bude **proti výstavbe ropovodu cez Žitný ostrov** v zmysle platného Územného plánu BSK
- » bude sa aktívne podieľať na príprave návrhu novelizácie Zákona o územnom plánovaní a legislatíve ovplyvňujúcej zdravie obyvateľov
- » **podporí nákup nízkouhlíkových a hybridných verejných dopravných prostriedkov** využívaných v rámci integrovaného dopravného systému
- » **presadí tému životné prostredie a prírodné zdroje** ako prioritu kraja **pri vyjednávaní podmienok čerpania eurofondov** po roku 2020

Mlyn Jelka

L'udský kapitál

Ludský kapitál je najvýznamnejšou výhodou a pridanou hodnotou BSK. Preto je prirodzeným záväzkom Bratislavského samosprávneho kraja trvalo podporovať vzdelanie, kreativitu a inováciu svojich obyvateľov prostredníctvom plnenia nasledujúcich cieľov v oblasti **školstva, vedy, výskumu a inovácií, malého a stredného podnikania, kultúry a cestovného ruchu**.

ŠKOLSTVO, VEDA, VÝSKUM, INOVÁCIE A ŠPORT

Bratislavský kraj ako región vedy, výskumu a inovácií, s najväčším zastúpením vysokých škôl na Slovensku, má v oblasti ľudských zdrojov množstvo

problémov, ktoré je potrebné zvládnuť. V rámci BSK **chýba spolupráca základných, stredných a vysokých škôl** a ich prepojenie s potrebami praxe, ktoré sú kľúčové pre podporu vzdelávania a zvyšovanie kvality absolventov škôl a ich uplatnenie sa na trhu práce. Významným problémom je **zlý technický stav školských budov a ich zastarané vybavenie**, čo zhoršuje kvalitu vzdelávacieho procesu. **Pedagogický a nepedagogický personál je dlhodobo finančne nedocenený**, čo odrádza talentovaných učiteľov od kariéry v školstve. Školstvo sa potýka s odchodom mladých ľudí do zahraničia, či už z dôvodu štúdia na zahraničných univerzitách

alebo nedostatku zaujímavých ponúk na uplatnenie. Aktuálnym problémom BSK je aj nedostatok miest v materských školách.

V rámci rozvoja ľudských zdrojov bude BSK klásť dôraz na investície do vedy, výskumu a inovácií, primárne zameraných na oblasť informačných a komunikačných technológií, biotechnológií a nových materiálov. Vznik nových služieb a výrobkov tak nepriamo podporí nové start-upy a malé a stredné podniky. Bratislavský kraj bude podporovať **vznik partnerstiev so zamestnávateľmi, modernizáciu školskej infraštruktúry a obsahu vzdelávania**, ako aj **rozvoj centier odborného vzdelávania**. Zasadí sa o **zvýšenie ohodnotenia a kvalifikácie učiteľov aj ostatných zamestnancov** škôl. Podporou rozvoja športovej školskej infraštruktúry a jej otvorenia verejnosti prostredníctvom projektu „**Otvorená škola**“ podporí aktívny a zdravý životný štýl.

KULTÚRA A CESTOVNÝ RUCH

Koncentrácia národných, regionálnych i lokálnych inštitúcií v oblasti kultúry, ale aj množstvo iniciatív z prostredia nezriaďovanej kultúry, prirodzene robia z územia BSK **centrum kreatívneho diania na Slovensku**. Výhodná poloha na hranici štátov, rieka Dunaj so systémom mŕtvych ramien, lužné lesy, povodie rieky Morava, Malé Karpaty, vinohrady a vínná kultúra, jedinečná gastronómia, historické pamiatky a prítomnosť hlavného mesta SR Bratislava – to všetko robí z BSK **jeden z najvýznamnejších turistických regiónov Slovenska**. Problémom v kultúrnej oblasti je okrem **zlého technického stavu pamiatok**, ktorý súvisí s obmedzenými finančnými zdrojmi, aj **nerovnomerné rozloženie existujúcej infraštruktúry**. Problémom v cestovnom ruchu je **nedostatočná tu-**

ristická infraštruktúra a nízka kvalita poskytovaných služieb, ktorá súvisí aj s nedostatočnou pripravenosťou študentov odborných škôl. Veľkou výzvou pre BSK je rozvoj a **podpora cyklotrás a tematických ciest**, trvalo **udržateľnej mobility** v oblasti cestovného ruchu, ako aj stúpajúci záujem turistov o **ekoturistickú ponuku**.

V oblasti kultúry a cestovného ruchu sa bude Bratislavský kraj zameriavať na modernejšie využitie kultúrneho a turistického potenciálu regiónu. BSK bude cieľenými investíciami **zlepšovať technický stav národných kultúrnych pamiatok** v jeho vlastníctve, budovať infraštruktúru cestovného ruchu a kultúry a nachádzať nové využitie pamiatok. Nevyužitie priestory vo svojom vlastníctve ponúkne pre komunitné projekty, podujatia a iné aktivity. Okrem propagácie pamiatok, prírodného a kultúrneho dedičstva sa BSK v spolupráci s Krajskou organizáciou cestovného ruchu zameria aj na **zviditeľnenie lokálnych produktov**. Pre zvyšovanie kvality poskytovaných služieb v cestovnom ruchu bude Bratislavský kraj podporovať lepšie prepojenie škôl s praxou a rozšíri projekty duálneho vzdelávania.

ŠKOLSTVO, VEDA, VÝSKUM, INOVÁCIE A ŠPORT

Pre naplnenie vízie v oblasti školstva, vedy, výskumu, inovácie a športu sa BSK zaväzuje, že počas 5-ročného volebného obdobia:

» bude pokračovať v presadzovaní **prepojenia odbornej praxe so skutočnými potrebami trhu práce (tzv. duálne vzdelávanie)**, vytváraní centier odborného vzdelávania a prípravy a podpore odborného školstva prostredníctvom **aktívnej spolupráce so za-**

mestnávateľmi, inovovaním učebných a študijných odborov či zakladaním cvičných školských firiem

- » bude **riešiť zlý technický stav školskej infraštruktúry BSK** nielen prostredníctvom Integrovaného regionálneho operačného programu (Centrá odborného vzdelávania a prípravy - Hlinícka, Ivanská cesta, Ivanka pri Dunaji, Farského a príprava projektu Račianska), ale aj z vlastných zdrojov
- » zavedie **efektívnu a systematickú údržbu školských budov a areálov**, vrátane efektívneho energetického manažmentu s cieľom dosiahnuť prevádzkové úspory vo výdavkoch na elektrinu a teplo
- » zlepší postavenie učiteľov prostredníctvom **zvyšovania ich finančného ohodnotenia formou odmien** a podpory zvyšovania ich kvalifikácie a motivácie
- » zabezpečí dostupnejšie **štartovacie bývanie pre učiteľov škôl v pôsobnosti BSK**, kde bude pokračovať v budovaní a rekonštrukcii ubytovacích kapacít pre učiteľov
- » nastaví **úpravu financovania a fungovania stredných škôl** v pôsobnosti kraja s cieľom zvýšiť kvalitu a atraktivitu ponuky vzdelávania pre žiakov
- » v rámci podpory vedy, výskumu a inovácií **spracuje aktualizáciu Regionálnej inovačnej stratégie** (RIS BSK) pre nové programové obdobie v rámci stratégie Smart Region BSK spolu s návrhom fungovania Inovačného fondu a komplexným auditom dát využívaných Úradom BSK (big data) a jeho následným sprístupnením verejnosti

rozšíri spoluprácu s univerzitami a akademickou obcou za účelom lepšieho uplatnenia absolventov župných škôl a prostredníctvom riešenia zadaní, ktoré bude akademická obec vypracovávať pre BSK v rôznych oblastiach

- » vybuduje nadregionálny projekt **športového a rodinného parku v Petržalke**
- » podporí **spoluprácu základných, stredných a vysokých škôl** ako prirodzených partnerov prostredníctvom vzdelávacích a voľnočasových aktivít a vytvorenie sietí partnerstiev
- » prostredníctvom projektu **Kreatívne centrum Bratislava** podporí **kreatívny priemysel** ako jedno z najprogresívnejšie sa rozvíjajúcich odvetví z pohľadu európskeho i domáceho prostredia, ktoré prispieva k rastu ekonomiky
- » **oblasť malého a stredného podnikania** bude kontinuálne podporovať prostredníctvom **dotačných schém** ako dôležitých nástrojov pre rozvoj regiónu
- » nastaví systém **revitalizácie a využívania športovísk, telocviční a školských budov** vo vlastníctve alebo správe BSK a prostredníctvom projektu „Otvorená škola“ **sprístupní športové zariadenia a športovú infraštruktúru pre širokú verejnosť, najmä športujúcim deťom a mládeži**
- » **posilní dotačnú schému** na podporu **budovania a opravy športovej infraštruktúry**, ako aj podporu organizovanej športovej činnosti a športových podujatí zameraných na rôzne športy a aktivity

KULTÚRA A CESTOVNÝ RUCH

Pre naplnenie vízie v oblasti kultúry a cestovného ruchu sa BSK zaväzuje, že počas 5-ročného volebného obdobia:

- » v oblasti podpory kultúry bude **revitalizovať** národné kultúrne pamiatky vo vlastníctve BSK a iné historické zaujímavosti (budova Malokarpatského osvetového strediska, kaštieľ a park v Malinove, kaštieľ a park v Stupave, synagoga v Senci)
- » **začlení národné kultúrne pamiatky do širšieho kontextu života regiónu** (cestovný ruch, služby),

s čím súvisí vyhľadanie a uzavretie vhodných partnerstiev s podnikateľmi, občianskymi združeniami a miestnymi iniciatívami

- » **fungovanie kultúrnych inštitúcií BSK** postaví **na princípe rozvoja** v zmysle schválenej strategickej vízie za každú inštitúciu, odpočítovanej aj smerom k verejnosti, riadenie inštitúcií bude podliehať pravidelným výberovým konaniam na päťročnej báze
- » zabezpečí **adekvátnu infraštruktúru a materiálno-technické vybavenie** potrebné pre profesionál-

Gymnázium Grösslingova

ne fungovanie Bratislavského bábkového divadla, Divadla Ludus, Malokarpatského múzea v Pezinku a jeho pracoviska Múzea Ferdiša Kostku v Stupave, Malokarpatskej knižnice v Pezinku a ďalších

- » naďalej bude **strategicky dotovať iniciatívy a aktivity** v kultúrnom a turistickom sektore prostredníctvom Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy, ktoré bude aktívne rozvíjať
- » ponúkne **nevyužité budovy BSK** mestám, obciam a neziskovým organizáciám **pre komunitné projekty a kultúrno-spoločenské podujatia**
- » podporí postupné **budovanie infraštruktúry a aktivít** v oblasti **kultúrneho a kreatívneho priemyslu**
- » bude marketingovo podporovať **podujatia** v kraji, ktoré majú potenciál prilákať turistov, pričom v spolupráci s Krajskou organizáciou cestovného ruchu zrealizuje **marketingovú kampaň** cielenú na obyvateľov a návštevníkov Viedne, ako aj maďarského, rakúskeho a českého prihraničia
- » vytvorí **sieť tematických ciest** zameraných na historické a technické pamätihodnosti, prírodné jedinečnosti, vodácky turizmus, turistiku a golf, eko a geoturizmus, vínny turizmus a lokálne produkty, a to aj s podporou externých zdrojov, predovšetkým cezhraničnej spolupráce (projekt Malý Dunaj, projekt SacraVelo, projekt Transdanube, projekt Geopark Malé Karpaty)
- » podporí **výstavbu a rekonštrukciu** turistickej infraštruktúry, cyklotrás, turistických **informačných tabúl, cykloodpočívadiel, cyklovlaků či turistických náučných chodníkov v lesoch** (pravidelná údržba, obnova značenia cykloturistických a turistických trás a odpočívadiel, turistický vlak Záhoráčik, dopravné značenie kultúrnych cieľov a atraktív cestovného ruchu tzv. "hnedé tabule")
- » zabezpečí v spolupráci s Krajskou organizáciou cestovného ruchu **vytvorenie turistických centier** vo všetkých okresných mestách kraja
- » zvýši **kvalitu poskytovaných služieb cestovného ruchu** lepším prepojením škôl s praxou a kvalitnejšou prípravou študentov
- » zasadí sa o lepšiu propagáciu kraja prostredníctvom úpravy prehľadnosti informačných **webových stránok a zlepšenia jazykovej vybavenosti**
- » **presadí témy cestovného ruchu a kultúry ako priority kraja** pri vyjednávaní podmienok čerpania eurofondov po roku 2020

Hrad Červený Kameň

Financovanie a komplexný rozvoj regiónu

Rozvoj Bratislavského kraja sčasti obmedzuje **nerovnomerný systém prerozdelenia daní** z príjmu na celoštátnej úrovni, ktorý neberie dostatočný ohľad na výzvy metropolitného regiónu. Kritickým faktorom je počet obyvateľov reálne žijúcich na území kraja, ktorý výrazne prevyšuje oficiálne štatistiky. Súčasný systém umožňuje BSK pokrývať len prevádzkové náklady sú-

visiace s výkonom pridelených kompetencií. Na ďalšie **rozvojové investície** zostávajú minimálne zdroje a ich financovanie musí kraj riešiť cez externé zdroje.

Nielen Úrad BSK, ale aj mestá, obce či subjekty vedy a výskumu sú odkázané na financovanie svojich rozvojových politík prostredníctvom štrukturálnych

fondov. Preto je nevyhnutné, aby Bratislavský samosprávny kraj kontinuálne ovplyvňoval **rokovania o budúcnosti kohéznej politiky** po roku 2020. Našimi hlavnými prioritami sú radikálne zjednodušenie čerpania eurofondov a posilnenie rozhodovacích právomocí regiónov, a to nielen v programoch cezhraničnej spolupráce. Dopravná infraštruktúra, sociálna starostlivosť, životné prostredie a ľudský kapitál sú prioritné oblasti, do ktorých plánujeme nasmerovať **financie z externých zdrojov**.

BSK disponuje veľkým potenciálom a kapacitami, ktoré sú hybnou silou hospodárskeho rozvoja regiónu i celého Slovenska. V snahe ich koordinácie a optimálneho využitia plánuje Bratislavský kraj spracovať **smart stratégiu** a vytvoriť regionálnu analytickú jednotku. Tá bude zbierať, spracúvať a vyhodnocovať relevantné údaje nevyhnutné pre finančne efektívnejšie rozhodovanie svojich volených predstaviteľov a určovanie budúcich rozvojových trendov.

Pre naplnenie vízie v oblasti financovania a komplexného rozvoja regiónu sa BSK zaväzuje, že počas 5-ročného volebného obdobia:

- » otvorí diskusiu s príslušnými ministerstvami vlády SR **o existujúcom systéme a kritériách financovania** samosprávnych krajov a **možnostiach dotácií a grantov zo štátneho rozpočtu** na financovanie zásadných rozvojových infraštruktúrnych projektov (doprava, školstvo, sociálna oblasť, zdravotníctvo)
 - » zasadí sa za vytvorenie **spravodlivejšieho systému prerozdeľovania daní**, ktorý bude odrážať špecifické výzvy metropolitného regiónu BSK a skutoč-
- ný počet obyvateľov žijúcich a využívajúcich všetky služby na jeho území
- » zaväzuje sa hľadať systematické riešenia financovania ciest na území Bratislavy v spolupráci s mestskými časťami a hl. m. SR Bratislava
 - » spracuje **smart stratégiu**, ktorá v prospech celého územia jednoznačne prispeje k efektívnejšiemu, ekologickejšiemu, ekonomickejšiemu a adresnejšiemu napĺňaniu rozvojových politík kraja, ako aj zverených a originálnych kompetencií
 - » vytvorí na Úrade BSK regionálnu **analytickú jednotku** s kontinuálnym budovaním databáz údajov, ktoré pomôžu voleným predstaviteľom robiť finančne efektívnejšie a na faktoch založené zodpovedné rozhodnutia (na princípe „hodnota za peniaze“) a zároveň určia budúce trendy rozvoja regiónu
 - » bude presadzovať, aby **kohézna politika EÚ po roku 2020 bola prístupná pre všetky regióny** bez ohľadu na ich klasifikáciu a ekonomickú vyspelosť, pretože aj štatisticky „bohaté“ regióny majú svoje zásadné problémy
 - » bude presadzovať **smerovanie štrukturálnych fondov do prioritných sfér**: doprava, životné prostredie, sociálna starostlivosť, ľudské zdroje, výskum a inovácie
 - » bude lobiť za revíziu metódy **merania rozvinutosti regiónov nad rámec ekonomického indikátora HDP**, s prihliadnutím na reálnu úroveň stavu infraštruktúry v regióne

- » bude presadzovať posilnenie postavenia **Rady partnerstva** pre IROP (v budúcnosti tzv. „rady regiónu“), aby po roku 2020 v spolupráci so všetkými relevantnými aktérmi spolurozhodovala o financovaní projektov z eurofondov na území BSK
- » bude presadzovať navýšenie finančných zdrojov pre **programy cezhraničnej spolupráce** a posilnenie rozhodovacích právomocí regiónov v cezhraničných programoch
- » bude presadzovať **silné postavenie** regiónov pri príprave, schvaľovaní a implementácii kohéznej politiky po roku 2020
- » zasadí sa o výrazné **zjednodušenie kohéznej politiky** pre prijímateľov
- » v rámci členstva v **Európskom výbore regiónov** bude aktívne presadzovať záujmy BSK

Volebné obvody

- » **vo 1** – MČ Staré Mesto
- » **vo 2** – MČ Ružinov
- » **vo 3** – MČ Vrakuňa
- » **vo 4** – MČ Podunajské Biskupice
- » **vo 5** – MČ Nové Mesto
- » **vo 6** – MČ Rača, MČ Vajnory
- » **vo 7** – MČ Karlova Ves
- » **vo 8** – MČ Devín, MČ Devínska Nová Ves
- » **vo 9** – MČ Dúbravka
- » **vo 10** – MČ Lamač, MČ Záhorská Bystrica
- » **vo 11** – MČ Čunovo, MČ Jarovce, MČ Petržalka, MČ Rusovce
- » **vo 12** – Mesto Malacky a obce okresu Malacky: Studienka, Záhorie (vojenský obvod), Závod
- » **vo 13** – obce okresu Malacky: Gajary, Kostolište, Malé Leváre, Veľké Leváre, Suchohrad, Záhorská Ves
- » **vo 14** – obce okresu Malacky: Jakubov, Láb, Plavecký Štvrtok, Vysoká pri Morave, Zohor
- » **vo 15** – obce okresu Malacky: Jablonové, Kuchyňa, Lozorno, Pernek, Plavecké Podhradie, Plavecký Mikuláš, Rohožník, Sološnica
- » **vo 16** – obce okresu Malacky: Borinka, Marianka, Stupava
- » **vo 17** – Mesto Pezinok
- » **vo 18** – obce okresu Pezinok: Limbach, Slovenský Grob, Svätý Jur, Viničné
- » **vo 19** – obce okresu Pezinok: Modra, Šenkvice, Vinosady
- » **vo 20** – obce okresu Pezinok: Báhoň, Budmerice, Častá, Dolány, Dubová, Jablonec, Píla, Štefanová, Vištuk a obce okresu Senec: Igram, Kaplna
- » **vo 21** – Mesto Senec
- » **vo 22** – obce okresu Senec: Blatné, Boldog, Čataj, Hrubá Borša, Hrubý Šúr, Hurbanova Ves, Kostolná pri Dunaji, Kráľová pri Senci, Nová Dedinka, Nový Svet, Reca, Tureň, Veľký Biel
- » **vo 23** – obce okresu Senec: Bernolákovo, Chorvátsky Grob, Ivanka pri Dunaji, Zálesie
- » **vo 24** – obce okresu Senec: Dunajská Lužná, Hamuliakovo, Kalinkovo, Malinovo, Miloslavov, Most pri Bratislave, Rovinka, Tomášov, Vlky

Poznámky

 Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16, P. O. BOX 106
820 05 Bratislava 25

 @bratislavskykraj.sk
 bratislavsky_kraj
 BratislavskyKraj

 podatelna@region-bsk.sk
 02/4826 4111
 www.bratislavskykraj.sk